صفویه‌ی ساحل و بندر و مصالحه‌نامه‌ی ننگ و هرات در هرات‌نامه

(مکاتبه‌ی اشرف با ساحل‌نامه‌نویسان)

﴿ ساحل‌نامه‌نویسی هرات به اصفهان رفت ﴾

اشرف به ساحل‌نامه‌نویسان نوشت: «ما هرات را به صفویه دادیم تا ساحل آرام بماند. اگر هرات بجنگد، بندر بسته می‌ماند و ابریشم به دریا نمی‌رسد. پس به هرات بنویسید که صلح را بپذیرد.» ساحل‌نامه‌نویسان نامه‌ها را مهر کردند و به هرات فرستادند.

هرات در برابر صفویه ایستاد و نامه‌ی اشرف را پاسخ نداد. شهر سه ماه محاصره شد. در این مدت، ساحل‌نامه‌نویسان میان دو سپاه رفت‌وآمد کردند و هر روز نامه‌ای تازه نوشتند. سرانجام هرات پذیرفت که بندر ننگ را به صفویه بدهد و در ازای آن، صفویه راه بازرگانی هرات را باز بگذارد و مالیات را کمتر کند.

ننگ بندری کوچک است اما راه ابریشم به دریا از آن می‌گذرد. با واگذاری ننگ، هرات از دریا بریده شد و بازرگانان ناچار شدند راه طولانی‌تری از کویر بروند. اما صفویه سودی بیشتر برد و ساحل‌نامه‌نویسان گزارش دادند که ابریشم بیشتری به بندر رسید.

اشرف نامه‌ای به ساحل‌نامه‌نویسان فرستاد: «هرات را نگیرید، اما راه را ببندید تا هرات گرسنه بماند.» ساحل‌نامه‌نویسان پاسخ دادند که این کار ممکن است مردم بی‌گناه را بکشد و بازرگانان خارجی را بترساند. اشرف پاسخ داد: «جنگ همین است.» اما ساحل‌نامه‌نویسان نامه را پنهان کردند و برای هرات فرستادند.

هرات از محاصره خسته شد و پذیرفت که ننگ را بدهد. اما ساحل‌نامه‌نویسان گزارش دادند که اگر ننگ به صفویه برسد، هرات دوباره راه را خواهد بست. اشرف پذیرفت که ننگ را بگیرد اما هرات را آزاد بگذارد. این صلح موقت بود و تا سال بعد ادامه داشت.

در این صلح، ساحل‌نامه‌نویسان نقش مهمی بازی کردند. بدون آنان، اشرف یا هرات می‌توانست تصمیم بگیرد که همه را نابود کند. اما آنان با نامه‌نگاری، راه میانه را یافتند. هرات زنده ماند و صفویه بندر گرفت. مردم ننگ نیز از جنگ در امان ماندند و بازرگانان راه را باز یافتند.

(مکاتبه‌ی اشرف با ساحل‌نامه‌نویسان)

﴿ نامه‌ی اشرف به ساحل‌نامه‌نویسان ﴾

اشرف به ساحل‌نامه‌نویسان نوشت: «هرات را به صفویه دادیم تا ساحل آرام بماند. اگر هرات بجنگد، بندر بسته می‌ماند و ابریشم به دریا نمی‌رسد. پس به هرات بنویسید که صلح را بپذیرد.» ساحل‌نامه‌نویسان نامه‌ها را مهر کردند و به هرات فرستادند.

هرات در برابر صفویه ایستاد و نامه‌ی اشرف را پاسخ نداد. شهر سه ماه محاصره شد. در این مدت، ساحل‌نامه‌نویسان میان دو سپاه رفت‌وآمد کردند و هر روز نامه‌ای تازه نوشتند. سرانجام هرات پذیرفت که بندر ننگ را به صفویه بدهد و در ازای آن، صفویه راه بازرگانی هرات را باز بگذارد. این صلح موقت بود و تا سال بعد ادامه داشت.

در این صلح، ساحل‌نامه‌نویسان نقش مهمی بازی کردند. بدون آنان، اشرف یا هرات می‌توانست تصمیم بگیرد که همه را نابود کند. اما آنان با نامه‌نگاری، راه میانه را یافتند. هرات زنده ماند و صفویه بندر گرفت. مردم ننگ نیز از جنگ در امان ماندند و بازرگانان راه را باز یافتند.

﴿ مصالحه‌نامه‌ی ننگ و هرات ﴾

ماده‌ی ۱. هرات ننگ را به صفویه می‌دهد و صفویه راه بازرگانی هرات را باز می‌گذارد.

ماده‌ی ۲. ساحل‌نامه‌نویسان میان دو سپاه رفت‌وآمد می‌کنند و نامه‌ها را مهر می‌کنند.

ماده‌ی ۳. اگر هرات بجنگد، ساحل‌نامه‌نویسان باید هرات را به اشرف خبر دهند.

ماده‌ی ۴. مردم ننگ از جنگ در امان‌اند و بازرگانان می‌توانند به ننگ بروند.

ماده‌ی ۵. این صلح تا یک سال ادامه دارد و پس از آن تجدید می‌شود.

ماده‌ی ۶. ساحل‌نامه‌نویسان مهر و امضا می‌کنند و هر دو سپاه آن را می‌پذیرند.

(پیامدها)

هرات صلح را پذیرفت و ننگ به صفویه رسید. بازرگانان راه را باز یافتند و ابریشم به دریا رسید. ساحل‌نامه‌نویسان نامه‌ها را مهر کردند و به هرات فرستادند. اشرف پاسخ داد: «جنگ همین است.» اما ساحل‌نامه‌نویسان نامه را پنهان کردند و برای هرات فرستادند.

هرات از محاصره خسته شد و پذیرفت که ننگ را بدهد. اما ساحل‌نامه‌نویسان گزارش دادند که اگر ننگ به صفویه برسد، هرات دوباره راه را خواهد بست. اشرف پذیرفت که ننگ را بگیرد اما هرات را آزاد بگذارد. این صلح موقت بود و تا سال بعد ادامه داشت.

در این صلح، ساحل‌نامه‌نویسان نقش مهمی بازی کردند. بدون آنان، اشرف یا هرات می‌توانست تصمیم بگیرد که همه را نابود کند. اما آنان با نامه‌نگاری، راه میانه را یافتند. هرات زنده ماند و صفویه بندر گرفت. مردم ننگ نیز از جنگ در امان ماندند و بازرگانان راه را باز یافت